

Tervehdys Makumirasta!



Makumiran yliopiston kampuksen uuden puolen rakennuksia.

(Kuva: KNK)

Makumiran yliopiston kampus näyttää kovin tyhjältä. Tansanian evankelis-luterilaisen kirkon ylläpitämän yliopiston vehreän kampuksen tienviitat ohjaavat vanhan pappisseminaarin alueelle, okrankeltaisten 50-luvulta periytyvien matalien rakennusten, kappelin ja ikivihreiden jykevien puuvanhusten vyöhykkeelle. Uudemmat, mutta jo auringonpaahteen ja sadekausien haalistamat viitat puolestaan kuljettavat kampuksen eteläreunalle, humanistisen, kasvatustieteen ja oikeustieteen opetuksen saarekkeelle. Täällä vihreän nurmikon ja reilut kymmenen vuotta sitten istutettujen puurivistöjen keskellä koulutetaan aineenopettajia tansanialaisiin yläkouluihin ja lukioihin.

Pääskysset lentävät ympyrää uuden puolen keskusaukion yllä. Tummat pilvet tuovat sateen tuoksun. 3500 opiskelijan yliopisto hengähtää lukukausien välissä pääsiäisen alla.

Opiskelijat ovat matkustaneet kotiseuduilleen, opettajien tentintarkastusurakka on ohi, tenttitulokset luettavissa eri puolilla maata yliopiston sisäisessä tietoverkossa. Kuumeisin työpaine on hellittänyt, mutta opettajien pääsiäislooma alkaa vasta kiiristorstaina. Mitä he tekevät tyhjällä kampuksella? Aion ottaa siitä selvää.

Valitsen kakkosrakennuksen ensimmäisen kerroksen toimistokäytävän. Hiljaisen käytävän ovien takaa löytyy työpöytien ylle kumartuneita hahmoja.

Kasvatustieteellisen tiedekunnan esimiehen pöydällä on tulevan lukukauden kurssikartta. Hän sovittaa yhteen opetussuunnitelman kurseja ja tiedekunnan lehtoreiden työtunteja. Pitkin päivää hän on myös tavoitellut puhelimitse opiskelijoita, jotka ovat jääneet saapumatta tentteihin. Viereisessä toimistossa swahilin lehtori suunnittelee uusintatenttejä. Nuoren opettajan puheessa vilahtelevat swahilin fonetiikka ja fonologia, kielihistoria, vertaileva kielitiede.

Vastaväitelleen kasvatustieteen lehtorin tehtäväksi on annettu päivittää opetushallinnon maisteriohjelman sisältö vastaamaan opetusministeriön uusia vaatimuksia. Työpöydällä on kyselylomakkeiden pinkka. Toistasataa pohjoisen Tansanian alueen koulujen rehtoria ja kouluviranomaista on saanut tilaisuuden esittää ajatuksiaan ja ideoitaan maisteriohjelman kehittämiseksi.

Maantieteen lehtorin toimisto on tyhjä. Häntä työllistää nykyään myös yliopiston alemman sertifiikaatti- ja diploma-tasaisen koulutuksen koordinaattorin tehtävät. Saan hänet puhelimitse kiinni. Tervehdysten taustalla kuuluu moottorin jyllinä, sillä hän on bussissa matkalla Dar es Salaamiin mukanaan musiikin sertifiikaatti- ja diploma-opetuksen uudet opetussuunnitelmaehdotukset. Makumiran musiikin laitoksen valmistelemat opetussuunnitelmat ovat menossa opetusministeriön hyväksyttäväksi, ja koordinaattori matkustaa tapaamaan viranomaisia. 12 tunnin bussimatka on vasta alkutaipaleella.

Vielä yksi koputus toimiston ovelle. Varhaiskasvatuksen lehtori valmistelee kasvatustieteen historian kurssia. Kurssisuunnitelma ponnistaa antiikin Kreikasta modernin Tansanian koulutushaasteisiin: Sokrates, Platon, Aristoteles, Maria Montessori, Pestalozzi, John Dewey, perinteinen afrikkalainen ja tansanialainen kasvatustieteellinen koulutus, modernin Tansanian koulutuskysymykset. Kysyn, mikä on juuri nyt ihmisiä puhuttava koulutuksen haaste.

- Tämä niin kutsuttu ilmainen peruskoulu! Valtio julisti muutama vuosi sitten, että sekä alakoulu että yläkoulu ovat kaikille oppilaille ilmaisia. Samalla kouluja ja koulujen rehtoreita kiellettiin ehdottomasti vastaanottamasta rahaa oppilaiden vanhemmilta. Tarkoitus oli hyvä, mutta käytännössä tämä on johtanut siihen, että kouluilla on todellisia vaikeuksia järjestää kouluruokailua ja tukiopetusta, eivätkä ne enää pysty palkkaamaan tuntiopettajia, mikä vaikuttaa erityisesti fysiikan, kemian ja biologian opetukseen. Aiemmin oppilaiden vanhemmat osallistuivat näihin kustannuksiin, nyt se on mahdotonta. Valtiolla ei kuitenkaan ollut tarpeeksi rahaa peruskoulutuksen järjestämiseen.

Myöntelen. Asiasta on kuohuttu jo vuodesta 2015. Ilmaisesta valtionkoulujen tarjoamasta peruskoulutuksesta on tullut heikkotasaisen koulutuksen synonyymi.

Palaan omaan toimistooni työpöytäni ääreen. Jälleen kerran olen vaikuttunut tansanialaisten työtovereideni osaamisesta, työhön omistautumisesta, pioneerihengestä.

Lähetysseura ei enää lähetä suomalaisia työntekijöitä Makumiran aineenopettajakoulutuksen perusopetustehtäviin. Tansanialaiset tekevät työn itse – Suomeen verrattuna erittäin vähäisillä

aineellisilla resursseilla ja vajaalla henkilöstömitoituksella, pienellä palkalla, ilman säännöllisiä vuosilomia. Lähetysseura on kuitenkin kokonaisvaltaisen työnäkynsä mukaisesti edelleenkin mukana Makumiran aineenopettajakoulutuksessa alueella, jolle yliopiston omat resurssit eivät vielä yllä: työssäolevien opettajien täydennyskoulutuksen kehittämisessä. Työnäkynsä myötä Lähetysseuran ja Makumiran yliopiston yhteinen yläkoulun opettajien täydennyskoulutushanke on suuntautunut Merun alueen köyhimpiin kouluihin.



Yläkoulun opettajia PITA-hankkeen koulutustilaisuudessa lokakuussa 2017.

(Kuva: KNK)

Lämpimin terveisin, *Katri*



Katri Niiranen-Kilasi

Hankeneuvonantaja / PITA Osallistava Opetus
Yläkoulun opettajien täydennyskoulutushanke.

Yhteistyökumppaneina Suomen Lähetysseura,
Makumiran yliopisto ja Jyväskylän yliopisto.

Toivo. Yhteistyö. Muutos.

Kristillinen sanoma toivosta, uskosta ja lähimmäisenrakkaudesta on ollut työmme lähtökohta jo lähes 160 vuotta. Tule mukaan rakentamaan oikeudenmukaista ja inhimillistä maailmaa.